

AFL NASPROTUJE PRIVATNIM PENZIJSKIM SKLADOM

NAJBRŽ BO ZBORNICA ŽE DANES GLASovala O VLADNI PREDLOGI ZA JAVNO ZAŠČITO

Bivši načelnik NRA je mnenja, da sta delavec in "mali mož" najbolj prizadeta. — Zbornica je zaščitila AAA pred usodo, ki je zadela NRA. — Wagnerjeva predloga na programu. — Ameriška Delavska Federacija nasprotuje Clarkovi predlogi.

WASHINGTON, D. C., 18. junija. — V poslanski zbornici so bili danes sprejeti z 168 proti 52 glasovom dostavki k AAA postavi. Svrha teh dostavkov je, spraviti AAA (Agricultural Adjustment Administration) v soglasje z odločitvijo, ki jo je podalo najvišje zvezno sodišče glede NRA.

Dostavki omogočajo poljedelskemu tajniku skleniti tržne pogodbe za prodajalce mleka, tobaka in sadja (izvzemši za prodajalce jabolk), ako to želita dve tretini farmerjev oziroma petdeset odstotkov trgovcev dotične produkcijske skupine.

Izvažalcem farmskih produktov bo poravnana razlika med tukajšnjimi in inozemskimi cenami.

Predsednik bo pooblaščen zvišati carino na farmske pridelke, ki škodujejo prodaji tukajšnjih pridelkov. Delavski tajnik bo imel pravico nadzorovati knjigovodstvo vseh onih tvrdk, ki so sklenile tržne pogodbe.

V prizadevanju, da pospešijo sprejem predlagane zakonodaje, bodo spravili voditelji v poslanski zbornici že jutri na dnevni red Wagnerjevo predlogo glede uravnave delavskih sporov. Ker bo čas za govore omejen, bo predloga najbrž že jutri sverč sprejeta.

V senatu se je danes ves dan vršila debata glede vladne predloge za socialno zaščito, starostnih pokojnin in zavarovanja proti nezaposlenosti.

Razpravljali so večidel o predlogi senatorja Clarka iz Missouri, ki se zavzema za nadaljni razvoj privatnih penzijskih blagajn. Voditelji so se sporazumeli, naj bo čas govorov omejen, da se bo lahko že jutri vršilo glasovanje.

Senatorja Clark in George sta zatrjevala, da bo pridržanje privatnih penzijskih blagajn ojačilo ustavnost postav, dočim sta bila senatorja Wagner in Harrison povsem drugačnega mnenja.

Wagner je izvajal, da bi tvrdke, ki imajo take penzijske blagajne, dajale delo le mladim delavcem, dočim bi vlada ne poznala nobene razlike. Wagner je zatrjeval, da je njegova predloga v popolnem soglasju z ustavo.

Senator LaFollette je rekel, da je pooblaščen izjaviti, da je Ameriška Delavska Federacija proti Clarkovemu predlogu, ker bi privatne penzijske blagajne le ojačile kompanijske unije. S sprejemom Clarkove predloge bi bil ves penzijski sistem ogožen.

Senator Tydings je zatrjeval, da žele delavci v državi Maryland obdržati privatne penzijske blagajne, in sicer toliko časa, da bi se izkazalo, kako se bo zvezno zavarovanje obneslo. Železniške družbe v Baltimore plačujejo svojim upokojenim uslužbencem petdeset dolarjev na mesec, dočim bi jim vlada plačevala samo po trideset dolarjev mesečno.

Predsednik Roosevelt se je danes sporazumel s člani zborničnega finančnega odseka glede predloge za kontrolo opojnih pijač.

INDIANAPOLIS, Ind., 18. junija. — "NRA je bila ubita, da je bilo mogoče zopet oživiti rožnardeče Federal Trade Commission in protitrustne postav," je izjavil bivši NRA administrator general Hugh S. Johnson na letni konvenciji National Association of Retail Grocers.

"Pa to še ni vse," je nadaljeval Johnson. "NRA

Mooneyu so dovolili nov proces

SPOR MED ITALIJO IN ANGLIJO

V Stresi sklenjena edinstvo je razbita. — Mussoini je prelomil obljubo za skupno delovanje.

Rim, Italija, 18. junija. — Šele pred dvema mesecema so Anglija, Francija in Italija svačano izjavile v Stresi, da bodo stale skupaj v vseh bodočih političnih zadevah. Sedaj pa je skupna fronta, v kateri je bilo edino upanje za evropski mir, razbita, ker sta se dve izmed treh držav sprle zaradi svojega različnega stališča glede Abesinije.

Anglija in Italija, ki sta si najprej potom časopisja metali v obraz očitanja, sta sedaj utihnili in nastalo je nekako premirje, ki pa je samo tišina pred viharjem.

Italijanski uradni krogi zatrjujejo, da Italija nima niti najmanjšega namena, da bi opustila prijateljstvo de Anglije, ki ga je kazala v vseh svojih politikah, odkar je postala kraljevstvo. Izbruh v italijanskem časopisju je samo imel namen pokazati Angliji, da je sedaj Italija dorasla in dosegla svojo politično polnoletnost, vsled česar ima pravico, da določa sama svojo pot, četudi včasih pride v navzkrižje z angleškimi interesi.

V koliki meri pa bo to stališče glede Abesinije Italiji pomagalo, bo pokazala šele bodočnost. Bodoči razvoji bodo pokazali, kako daleč namerava iti Italija proti Abesiniji, zlasti v krajih, na katere ima Anglija obrnjene svoje oči.

Anglija nasprotuje italijanskemu načrtu v dvojnem pogledu. Nikakor ne more trpeti, da bi pokrajina okoli Tsana jezera padla v italijanske roke, ker bi mogla obrniti vodo za svojo porabo in bi bili uničeni bombažni nasadi v angleškem Sudanu. Anglija tudi neče, da bi Italija zvezala Eritrejo s Somalijo, ker bi bil s tem preprečen stik angleške Somalije z notranjostjo dežele.

Natančni načrti Italije glede Vzhodne Afrike niso znani, toda Mussolini misli, da je sedaj primeren čas, da poravna stare račune z Abesinijo.

je bila odpravljena, da je bilo uničeno vse, kar je NRA storila za delavca; da je v njihovih vrstah mogoče izvršiti celo vrsto atentatov; da bi bila uničena dostojnost, čast in dobra vera v trgovske zadeve in da je mogoče zopet vpeljati otroško delo in povsod znižati življenjski standard delavca."

Johnson je rekel, da je nova NRA žalosten stvar, ki "majhnemu človeku" ne more koristiti. Zato pa tudi ne more videti, kako bi bil v gospodarstvu prostovoljen dogovor mogoč, da se ne bi pregrešil proti protitrustnim postavam.

KAROL BO ODSLOVIL LJUBICO

Kmetska stranka je posvarila kralja. — Kmetje se bodo uprli, ako se kralj ne odpove svojemu prijateljici.

Brasov, Romunska, 18. jun. Na zborovanju kmetske stranke je padlo mnogo ostrih besed proti kralju Karolu, njegovi prijateljici Magdi Lupescu in proti liberalni vladi.

Voditelj stranke dr. J. Maniu je posvaril kralja, da nemudoma oslovil Magdo Lupescu, ker se bodo sicer kmetje, ki tvorijo 85 odstotkov cellega prebivalstva, uprli. Drugi govorniki kmetske stranke, ki bo najbrže sestavila prihodnjo vlado, zahtevajo odpravo obrednega stanja in cenzure in odstranitev takimenovane "dvorne klike", ki je kraljeva svetovalka.

"Ker je Romunska krščanska država", je zaklical dr. Maniu, "zato tudi hočemo, da nam vladajo kristjani. Zahtevamo, da hinavski židovski vplivi v kraljevi palači, ki vodijo zgodovino dežele in škodujejo ugledu Romunske doma in v inozemstvu, za vedno izginejo".

Drugi govorniki so bili predsednik kmetske politične organizacije Joan Michalache, dr. Nikolaj Lupu in Virgil Nadgearu, bivši finančni minister in poslanec v madžarskem državnem zboru.

Lupu je nastopil proti sedanjemu kralju zaradi njene Nemčiji prijazne politike, kakoršno je ministrski predsednik Tartarescu pokazal s trgovsko pogodbo z Nemčijo. Lupu je rekel, da pomeni tako "politično pustolovstvo izdajstvo do Francije in drugih držav, katerim se mora Romunska zahvaliti za svojo sedanjo veličino".

ČITATELJEM

Včeraj je bilo pomotoma razposlanih nekaj iztisov "Glas Naroda", v katerih je bil del kratke dneve zgodbe "Vihar na morju" nečitljiv. Povest bomo te dni ponovno priročili v celoti, da oni, ki so dobili tak iztis, ne bodo prikrajšani pri čitvu.

KAZNENCI SO SKUŠALI POBEGNITI

Pazniki so preprečili šestim kaznjencem beg iz busa. — Eden med njimi težko poškodovan.

Canadaigua, N. Y., 18. jun. En kaznencec je bil težko poškodovan, ko je s petimi svojimi tovariši skušal pobegniti iz busa, ki jih je vozil iz Auburn kaznilnice v Syracuse. Pet drugih kaznencev so pazniki premagali in jih odvedli v okrajno kaznilnico v Canadaigua, od koder jih bodo prepeljali v Syracuse.

Ranjeni kaznencec je Eugene Buchler iz Rochesterja, ki je bil zaradi vloma obsojen na 30 let ječe. V Syracuse so bili peljani v namenu, da dobe še dodatno kazn, ker so svoj zločin izvršili z orožjem v roki. Ko so bili prvotno obsojeni, se ni bila v veljavi nova postava, po kateri dobe še dodatnih 5 do 10 let zapora.

Buchler in njegovi tovariši so bili v busu na poti k sodniški obravnavi v Syracuse. Blizu East Bloomfield so se vrgli na paznike, katerim so skušali odvzeti orožje. Pazniki pa so bili hitrejši in ko je padel prvi strel, so kaznenci izgubili pogum in so se podali.

NAPACNI NASLOV REŠIL ŽIVLJENJE.

Napacni naslov in naglo delo brzojavnega uslužbenca je rešilo življenje 42 let stare Katarine Weibe v Brooklynu. To je prišlo tako-le:

Gospa Weibe je popoldne v uradu Western Union brzojavne družbe oddala brzojavko na svojo hčer Mrs. Albertson. Brzojavka se je glasila: "Takoj pridi k materi. Zelo nujno". V svoji razburjenosti, ali pa iz kakega drugega razloga, pa je na brzojavko napisala svoj lastni naslov.

17 let staremu Williamu Farringtonu je bilo naročeno, da odnese brzojavko za gospo Albertson. Pride na navedeni naslov, pozvoni, toda nikakega odgovora. Opazi pa, da so vrata samo priprta. Ko jih odpre, mu udari v nos močan duh po plinu, da se mu je kar stemnilo pred očmi.

Takoj steče na ulico, pokliče sosede in telefonira na policijo. Nekaj trenutkov zatem je prišel policijski voz, ambulanca in pulmotor.

Medtem pa so že sosede vdrli v njeno stanovanje in so našli ženo onesveščeno na tleh. V eni uri jo je zdravnik zopet obudil k življenju.

Policija domneva, da se je gospa Weibe skušala usmrtiti, pa se ji je namera izjalovila, ker je na brzojavko pomotoma napisala svoj naslov.

SODIŠČE MU JE POKAZALO POT, KAM NAJ SE OBRNE

SAN FRANCISCO, Cal., 18. junija. — Najvišje sodišče Californije je izdalo habeas corpus povelje za Tom Mooneya, ki se nahaja v ječi že 19 let in njegovo zadevo bo isto sodišče zopet obravnavalo na podlagi novih dokazov.

Mooney je bil obsojen na smrt pod obdolžbo, da je bil udeležen pri bombnem atentatu na parado v juliju 1916. Pozneje mu je bila kazn premeunjena v dosmrtno ječo.

Mooney je v svojem prizivu na najvišje sodišče trdil, da je bil obsojen na podlagi krivega pričevanja. Vsi njegovi dosedanjji prizivi so bili zavrnjeni, sedaj pa mu je bila dovoljena nova obravnava.

Mooneyev zagovornik Geo. T. Davis je rekel, da mora državni predsednik 27. junija braniti državo proti Mooneyevi trditvi, da je bil obsojen na podlagi krivega pričevanja. Ako državni pravdnik ne bo mogel zavrniti Mooneyeve trditve, bo Mooney izpuščen iz ječe.

Ko je Mooney, ki v kaznilnici lupi krompir, izvedel o odločitvi najvišjega sodišča, je rekel, da je prepričan, da bo oproščen. 27. junija bo sodišče o tem razpravljalo in bo določilo dan za novo obravnavo.

Zvezno najvišje sodišče v Washingtonu je zavrnilo Mooneyovo prošnjo za novo obravnavo z utemeljitvijo, da se Mooney še ni poslužil vseh pravnih sredstev države Californije. Zvezno sodišče je tedaj tudi Mooneyu pokazalo, pot, po kateri mora hoditi, da pride do svoje pravice.

COL. HOUSE HVALI PRESEDNIKA

Manchester, Mass., 18. junija. — Col. E. M. House, vojni časni svetovalec predsednika Wilsona, je rekel danes, da bodo prihodnje leto demokratje zopet nominirali Roosevelta.

House bo star 26. julija 77 let. Po njegovem mnenju je imela Amerika malo tako odločnih predsednikov kot je Roosevelt.

ČIKAŠKI POLITIK OB DOLŽEN

Chicago, Ill., 18. junija. — Stari demokratski voditelj Robert M. Schweitzer je bil odstavljen kot blagajnik Cook okraja. Obdožen je, da je zadrževal denar, ki mu je bil poverjen.

POGREB ŽRTEV EKSPLOZIJ

Berlin, Nemčija, 18. junija. Vlada je odredila narodno žalovanje za 60 ljudi, ki so izgubili svoje življenje pri eksploziji municijske tovarne v Reinsdorfu. Pogreb je bil na državne stroške.

NABORI V NEMČIJI

Letnika, 1914 in 1915 poklicana k naborom. Mlajši letnik bo poslan za 6 mesecev v delavski kor.

Berlin, Nemčija, 18. junija. Prvič po vojni so nemški mladenci po 20 in 21 let pričeli prihajati k naboru, da bodo služili v armadi tretjega cesarstva.

Letnik 1914 bo jeseni pričel enoletno vojaško službo, letnik 1916 pa bo za 6 mesecev poslan v vojaški delavski kor. Po šestih mesecih pa bo pričel redno enoletno vojaško službo.

Mladenci se zavedajo resnosti vojaške službe pa pri vsem tem veselo gredo k naboru in z nabora. Listi obsežno pišejo o naborih ter prinašajo slike nabornikov.

Obenem pa je tudi naučni minister Bernhard Rust pozval dijake letnikov 1910 do 1913, da se takoj prostovoljno prijavijo za vojaško službo.

Vojni minister je tudi objavil poziv, da se bivši vojaški častniki, ki živijo v inozemstvu, priglasi pri svojih konzulih in vlože prošnje, ako žele kot rezervni častniki stopiti v armado.

GORA SE PREMIKA

Silver Plume, Col., 18. junija. — Del gore Continental Divide se je premaknil kmalu nato, ko je voda naglo kopnega snega pretela, da zalije zgodovinsko mesto Silver Plume, iz katerega je prebivalstvo že zbežalo.

Z vrha gore se je utrgala velika plast kamenja in snega in je zasula cesto. Snežena voda je izpodjedla plast hrba in se je zrušila v nižino. Na tisoče ton kamenja je zdrčalo 1000 čevljev v nižino.

Clear Creek, ki teče skozi Silver Plume, je narastel za 6 čevljev in je ogrožal hiše v vasi, ki šteje 125 prebivalcev.

RUSIJA NAROČA LADJE

Moskva, Rusija, 17. junija. Da poveča svoj promet po morju in vodah je sovjetska vlada pri raznih ladjedelnicah naročila 50 novih parnikov s skupno 300.000 tonami. Tovorni parniki bodo imeli prednost pred potniškimi.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto valja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Enanado	Za pol leta	\$3.50
En pol leta	Za inosemstvo na celo leto	\$7.00
En četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" tiskava vsaki dan izvenredno in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 2-3575

MUSSOLINI IN AMERIŠKO ČASOPISJE

Da ne sme noben slovenski časopis niti iz Jugoslavije, še pa manj pa iz Amerike v Italijo, je znana stvar. To je bilo prvo, kar je Mussolini prepovedal, ko se je povzpela na krmilo vlade.

V Italiji je bilo pa precej inozemskih časniških poročevalcev, ki so svojim časopisom pošiljali precej točna poročila, gole resnice pa sedva niso smeli poročati.

Eden najbolj nepristranskih listov, kar jih je na svetu, je newyorški dnevnik "Times". List je konservativen, toda iz njegovih kolon je mogoče vedno razbrati dejanski položaj.

To je menda edini vzrok, da je Mussolini izgnal "Times" iz Italije.

S tem je izkazal newyorškemu dnevniku veliko čast. Mussolini je postal v zadnjem času silno občutljiv.

Povod tej najnovejši njegovi odredbi je dal članek, ki ga je objavil "Times" prejšnji ponedeljek.

V članku je namreč rečeno: —

— V Italiji je še vedno veljavna Cavourjeva beseda: "Pod vojnim pravim je mogoče slehernemu vladati." To pa nikakor ni mogoče v državi, kjer so svobodna sodišča in svobodno časopisje. Baldwin je rekel, da so diktatorji vedno le začasen pojav. Vzdrže le toliko časa, dokler imajo na razpolago dovolj moči. Diktatorji ne ustavljajo nikakih dinastij in ne zapuščajo nikakih potomcev—diktatorjev. Mussolini se dalj časa vzdržuje v sedlu kot je mislila splošna javnost, da se bo vzdržal. Še vedno se trese zemlja, kjer stoji. Dan, ki bo prinesel s seboj javno katastrofo, ali ko se bodo Italijani iznebili okovov, je blizu. Tistega dne bo Mussolini telebnil na tla kot ostrizeni Samson."

Zaradi teh besed je "Times" v Italiji prepovedan. Še bolj presenetljivo, da se je Mussolini poslužil te odredbe je pa dejstvo, da je bil rimski poročevalec "Timesa" Arnoldo Cortesi. Drugi poročevalci niso smeli poročati za "Times".

Mussolini je najbrž domneval, da bo odločil, kaj sme tujezemske časopisje pisati o njem in kaj ne. V tej svoji domnevi je šel nekoliko predaleč.

Z zatiranjem inozemskega časopisja na italijanskih tleh pa ne bo ničesar dosegel.

PROBLEM DRUGE GENERACIJE

Pod "drugo generacijo" razumevamo v Ameriki drugo generacijo priseljencev, namreč njihove tukaj rojene otroke. Važnosti problema druge generacije se javno mnenje čim bolj zaveda. Nedavno imenovani član šolskega sveta mesta New York James Marshall je pred kratkim v govoru na bodoče državljane, učence večernih šol, poudaril ta problem, ko je naglasil potrebo premagati antagonizem starih Amerikancev napram novodolnim Amerikancem.

"Bilo bi zaman zanikati dejstvo", je rekel med drugim Mr. Marshall, "da Amerikanci starega kova gojijo neki čut nasprotstva napram novim priseljencem. Znače tega nasprotstva opazujemo na ulici, v šolah, v delavnicah, celo v kongresu. Vi ste tujerodci in ste bili gotovo kakšenkrat osupnjeni, ko ste opazili protislovje med enakostjo, ki jo vama obeta ustava, in zaničevanjem, ki ste ga bili morda kdaj deležni, in diskriminacijo napram vam. In vaši otroci, ki nimajo vaših kulturnih spominov o stari domovini, se bodo sramovali, da jih kdo ne smatra za prave Amerikance, in se bodo vas sramovali, ker ne razumejo, kar ste s seboj doprinesli iz onstran morja".

Šolski sistem po mnenju g. Marshalla se mora zvedati te diskriminacije. Mora poudarjati šolskim otrokom, da smo vsi sinovi in hčerke priseljencev, celo oni, ki se ponosno nazivajo sinove in hčerke ameriške revolucije. Pokazati mora stari priseljencem, kaj so novi priseljenici prispeli Ameriki. Mora ne le poudarjati imena nekaterih slavni mož, kot Mihajla Pupina in drugih, marveč tudi vlogo, ki so jih široke mase tujerodcev igrale v razvoju te dežele. Seveda je prav, da častimo imena odličnih tujerodcev, ki so se borili in umrli za neodvisnost te dežele. Kaj pa glede številnih tisočih priprostih priseljencev, ki se jim prideva zaničevalni naziv "Dago", "Bohunk", "Hunk", "Kike", "Polack", "Grieser" itd., ali ki so žrtvovali svoje življenje v premovalnikih in rudnikih, v tunelih, tovarnah, jeklarnah, v gradnji nebotičnikov itd.? Zakaj bi ne častili tudi njih? Saj brez pritoka priseljencev ne le iz severne Evrope, marveč tudi iz južne in vzhodne in od vsepovsod velik del te Amerike ne bi bil nikoli prišel do sedanjega razvoja. Naj naše šole pokažejo otrokom, da je naša dežela velikanska znes narodnosti, ver in kultur.

Mr. Marshall je za to, da bi bilo dobro, da otroci priseljencev znajo jezik svojih staršev. "Rad bi videl, da naše šole razvijajo zanimanje za nemško, češko, italijansko, špansko ali kakršnokoli kulturo, ki jo imamo izmed nas. Podučujemo nemščino, italijansko, špansko in francosko v svojih srednjih šolah (high school). V treh takih šolah imamo celo tečaj za hebrejščino. Jaz bi hotel, da imamo v šolah ne obvezne, marveč prostovoljne tečaje za vse jezike in literaturo onih narodov, ki so zastopani v šoli, in da bi šolska oblast

s tem počastila s priznanjem dotične skupine. To bi pokazalo tukaj rojenim otrokom tujerodcev, tujerodcem samim, kakor tudi Amerikancem starega kova, da šolska oblast ne gleda s preziranjem na nikakoli kulturo ali jezik. Ali ne bi tedaj imeli vaši otroci več spoštovanja za vas in za vašo dedščino? Ali ne bi tedaj otroci

nekoliko govornikov, ki so se v iskrnih besedah posvajali od pokojnega. Malo oves je ostalo suhih, ko se je krsta pomikala v temno globino...

V tej vrsti se iskreno zahvaljujemo društvu H. B. Z. in S. N. S. za krasne vence ter vsem ostalim za vso požrtvovalnost, ki so pripomogli, da se je tako veličastno izkazala zadnja čast rojaku sotrpinnu.

Pokojni Martin Gosence je bil rojen leta 1903 na Radovici pri Metliki, Slovenija. V Canadi se je najdalj zadrževal na Norandi, Que., kjer je delal v rudniku do 11. junija 1934.

Obenem iskrena hvala vsem gg. darovalcem. Zahvaljujoč se Vam za ljubezen do umrlega mi brata Franka, Vas pozdravljam, njegov brat

Toni Udovč,
Dolenja vas, št. 12.
pošta Cerkljica, Jugoslavija.

Flin Flan, Manitoba, Canada.

Že dolgo, ali mogoče sploh ni bilo dopisa v Glas Naroda iz tukajšnje naselbine na skrajnem delu severne Manitobe in Saskatchewan. Omeniti je, da je ta naselbina deloma v prov. Manitoba, deloma pa v prov. Saskatchewan. Tukaj se nahaja rudnik, in topilnica, katero lastuje Hudson Bay Mining and Smelter Company. Slovenec je le par zaposlenih, več pa je ostalih Jugoslovancev, Hrvatov in Srbov. Žal, da je le mala peščica Slovencev tukaj in iz te srede smo zgubili dragega nam prijatelja in tovariša Martina Gosence.

Tovariš Gosence je bil uposlen v tukajšnjem rudniku od 23. novembra 1934. Usodnega dne v ponedeljek, 3. junija 1935 je delal z drugim tovarišem v rovu in ob 4 uri popoldne pred odhodom iz majne je hotel praviti neko desko, a pri tem mu je noga spodletela in padel je v globino 280 čevljev. Bil je takoj mrtev.

Vest o nesreči se je bliskovito raznesla, in globoka žalost je legla ne samo na vse Jugoslovane, ampak tudi na vse, kateri so ga poznali.

Kako je bil pokojni Martin priljubljen, je pokazal njegov veličasten pogreb, ki se je vršil v nedeljo 9. junija ob 3. uri popoldne. Na zadnji poti ga je spremljala tukajšnja mestna godba in velika množica prijateljev. Tako veličastnega pogreba še na Flin Flanu ni bilo. Pri odprtem grobu se je poslovalo od pokojnega Martina

drugega izvora imeli več spoštovanja za vas in za vaše otroke? Le na tak način, ako damo svojim šolam široko kulturno obzorje, smemo upati, da moremo podirati sovražnost s strani prevladujočih skupin in ene skupine napram drugi. Na vsak način bomo obogatili ameriško kulturo, ustvarili bolj sličen narod in ojačali demokracijo, ko uničimo prokletstvo plemenskega sovraštva".

FLIS.

Dopisi.

Dolenja vas, Slovenija.

Uljudno Vas naprošam, da objavite naslednje vrstice v Vašem listu Glas Naroda:

Prav iskreno se zahvaljujem gospodu Louisu Kordishu, za njegovo objavo v Glas Narodu z dne 15. aprila 1935, za nje go ljubeznivost in bratovsko ljubezen, da je vse tako lepo uredil in preskrbel za zadnjo pot umrlega mi brata Franka Udovča.

Obenem iskrena hvala vsem gg. darovalcem.

Zahvaljujoč se Vam za ljubezen do umrlega mi brata Franka, Vas pozdravljam, njegov brat

Toni Udovč,
Dolenja vas, št. 12.
pošta Cerkljica, Jugoslavija.

Flin Flan, Manitoba, Canada.

Že dolgo, ali mogoče sploh ni bilo dopisa v Glas Naroda iz tukajšnje naselbine na skrajnem delu severne Manitobe in Saskatchewan. Omeniti je, da je ta naselbina deloma v prov. Manitoba, deloma pa v prov. Saskatchewan. Tukaj se nahaja rudnik, in topilnica, katero lastuje Hudson Bay Mining and Smelter Company. Slovenec je le par zaposlenih, več pa je ostalih Jugoslovancev, Hrvatov in Srbov. Žal, da je le mala peščica Slovencev tukaj in iz te srede smo zgubili dragega nam prijatelja in tovariša Martina Gosence.

Tovariš Gosence je bil uposlen v tukajšnjem rudniku od 23. novembra 1934. Usodnega dne v ponedeljek, 3. junija 1935 je delal z drugim tovarišem v rovu in ob 4 uri popoldne pred odhodom iz majne je hotel praviti neko desko, a pri tem mu je noga spodletela in padel je v globino 280 čevljev. Bil je takoj mrtev.

Vest o nesreči se je bliskovito raznesla, in globoka žalost je legla ne samo na vse Jugoslovane, ampak tudi na vse, kateri so ga poznali.

Kako je bil pokojni Martin priljubljen, je pokazal njegov veličasten pogreb, ki se je vršil v nedeljo 9. junija ob 3. uri popoldne. Na zadnji poti ga je spremljala tukajšnja mestna godba in velika množica prijateljev. Tako veličastnega pogreba še na Flin Flanu ni bilo. Pri odprtem grobu se je poslovalo od pokojnega Martina

nekoliko govornikov, ki so se v iskrnih besedah posvajali od pokojnega. Malo oves je ostalo suhih, ko se je krsta pomikala v temno globino...

V tej vrsti se iskreno zahvaljujemo društvu H. B. Z. in S. N. S. za krasne vence ter vsem ostalim za vso požrtvovalnost, ki so pripomogli, da se je tako veličastno izkazala zadnja čast rojaku sotrpinnu.

Pokojni Martin Gosence je bil rojen leta 1903 na Radovici pri Metliki, Slovenija. V Canadi se je najdalj zadrževal na Norandi, Que., kjer je delal v rudniku do 11. junija 1934.

Obenem iskrena hvala vsem gg. darovalcem. Zahvaljujoč se Vam za ljubezen do umrlega mi brata Franka, Vas pozdravljam, njegov brat

Toni Udovč,
Dolenja vas, št. 12.
pošta Cerkljica, Jugoslavija.

Flin Flan, Manitoba, Canada.

Že dolgo, ali mogoče sploh ni bilo dopisa v Glas Naroda iz tukajšnje naselbine na skrajnem delu severne Manitobe in Saskatchewan. Omeniti je, da je ta naselbina deloma v prov. Manitoba, deloma pa v prov. Saskatchewan. Tukaj se nahaja rudnik, in topilnica, katero lastuje Hudson Bay Mining and Smelter Company. Slovenec je le par zaposlenih, več pa je ostalih Jugoslovancev, Hrvatov in Srbov. Žal, da je le mala peščica Slovencev tukaj in iz te srede smo zgubili dragega nam prijatelja in tovariša Martina Gosence.

Tovariš Gosence je bil uposlen v tukajšnjem rudniku od 23. novembra 1934. Usodnega dne v ponedeljek, 3. junija 1935 je delal z drugim tovarišem v rovu in ob 4 uri popoldne pred odhodom iz majne je hotel praviti neko desko, a pri tem mu je noga spodletela in padel je v globino 280 čevljev. Bil je takoj mrtev.

Vest o nesreči se je bliskovito raznesla, in globoka žalost je legla ne samo na vse Jugoslovane, ampak tudi na vse, kateri so ga poznali.

Kako je bil pokojni Martin priljubljen, je pokazal njegov veličasten pogreb, ki se je vršil v nedeljo 9. junija ob 3. uri popoldne. Na zadnji poti ga je spremljala tukajšnja mestna godba in velika množica prijateljev. Tako veličastnega pogreba še na Flin Flanu ni bilo. Pri odprtem grobu se je poslovalo od pokojnega Martina

Peter Zgaga

ZAKONSKI KRIŽI IN TEŽAVE.

V zakonske zadeve se zelo nerad vtikam. Zakonec je treba pustiti v miru. Če so srečni in zadovoljni, naj sami uživajo svojo srečo in zadovoljstvo. Če se pa pripravata, ju je treba še bolj v miru pustiti, kajti ako se v spor vmešavaš, se prav lahko zgodi, da bosta na-

Brooklyn, N. Y.

V nedeljo, dne 23. junija priredi slovensko pevsko in dramskično društvo "Domovina" vrtno veselico v Emerald Parku h kateri vas prav uljudno vabimo.

Gotovo je še marsikomu v spominu, kako prijetna zabava je bila lanske leto na domovinski prireditvi. Udeleženci so dali duška svojem razpoloženju s tem, da so vsi peli z nami naše krasne narodne pesmi in ponovno se je slišalo, kako je bil vsak zadovoljen.

Letos pa bo še lepše. "Domovina" ima na programu nekaj novih pesmi, katere bomo zapeli na prostem pod milim nebom. Med temi sta "Pozdravljam te Savinjski dol" in "Hrepenenje po domu" popolnoma novi in bosta s svojo lepo meledijo gotovo razveselili uho vsakega poslušaleca. Nato bo zadonela pesem "Gorski kraj" za mešan zbor in tenorsolo, pri kateri bo pel solopes naš tenorist Charles Guardia. Moški zbor pa se bo postavil s pesmijo "Veseli bratci". Za tem so vabljeni vsi udeleženci, da z nami vred pojo naše narodne pesmi, prav tako, kakor smo včasih doma prepevali na vasi.

Ves prostor, oziroma vrt bo okrašen z balončki in raznih barvah. Ko se bo zmrčilo se bodo razsvetlili in "Domovina" bo zapela priljubljeno pesem "Ob lepi modri Donavi". Tudi za vestransko zabavo je vse urejeno. Godba bo svirala poskočne komade. Kegljaci bodo imeli lahko svojo zabavo s kegljanjem za dobitke. Skrbeli bomo tudi za to, da boste postreženi z dobrim pivom in dobrim prizgikom.

Veselica se začne ob 2. uri popoldne in bo trajala pozno v noč. V slučaju slabega vremena se vse to vrši v notranjih prostorih Emerald Parka.

Pridite torej v nedeljo na našo prireditev, kjer se boste gotovo imenitno zabavali.

Slov. pevsko in dram. društvo "Domovina".

NAJVEČJE — NAJMANJŠE

Ko so iskali olje, so v Alami, (Vera Cruz v Mehiki) izvrtali luknjo 3328 m globoko v zemljo.

Največji toplomer so kazali na čikaški svetovni razstavi, visok 65 m, skala sama pa 45 metrov.

Najhitrejši stroj so pred kratkim izdelali v neki ameriški tovarni; v eni minuti se zavrti 6000 krat.

Najmočnejše dvigalo (žerjav) so postavili v Južni Afriki. V eni minuti dvigne 80 ton 1.75 m visoko.

Največja astronomska ura je na novi katedrali v Mesini. Ta čudovita ura, ki je visoka 30 m, je vdolana v 50 m visok zvonik. Kazalo ima v premeru 3 m. 60 avtomatov pa ureja figure, ki predstavljajo štiri življenjske dobe. Večno se gibajoči koledar — s premerom 3 in pol metra — sega do leta 10.000.

Največji obmejni zid je kitajski: 2450 km dolg, 16,5 m visok, 8 m debel.

enkrat postala prijateljica in oba, z združenimi močmi, planila nate.

Toda moj poklic je tak, da moram dati vsaki kak svet, ki ga dam po svojem najboljšem prepričanju.

Zadnjič me je mlada zakonika vprašala za svet v neki skrajno kočljivi zadevi.

Po svoji vesti in po svojem prepričanju sem ji takole odgovoril:

"Zamemarjanje zakonskih dolžnosti ni v državi New York zadosten vzrok za ločitev zakona. V New Yorku je mogoče zakon ločiti, če je zakonska nezvestoba nepobitno dokazana. Ako samo vi trdite, da vam ni zvest, ne zadostuje. Imeti morate priče. Toda stvar, o karji ste mi poročali, vam nudi zadosten vzrok, da ga tožite za "separejšn". to je za ločitev od mize in od postelje. Če vam sodišče prizna separejšn, va-jin zakon ni ločen. Vaš mož mora plačevati toliko in toliko na teden ali na mesec, dočim ne more zahtevati od vas, da bi pri njem stanovali. Če greste k dobremu advokatu in se ž njim natančno pogovorite o zadevi, bo nemara dognal, da imate dober vzrok za takozvano anulacijo zakona, to se pravi, da proglasi sodišče zakon za neveljaven na podlagi dejstva, da vas je mož z napačnimi pretevezami pripravil, da ste se poročili z njim."

Tako sem ji torej odgovoril in vprašam vas, ljudje božji, ali sem ji mogel bolj prijateljsko in bolj natančno odgovoriti.

Ali mislite, da je bila zadovoljna? Ah, kaj pa še. Ali veste, kaj mi je odgovorila? Tole mi je odpisala:

— Oh, Zgaga, zdi se mi, da si malo prikrulen in da prav nič paragrafelec ne poznaš.

— Praviš, da je v New Yorku edinole zakonska nezvestoba zadosten vzrok za ločitev zakona. Salament, še tega bi se manjkalo, da bi začel za drugimi babnicami letati in bi mi skušal biti nezvest. Jaz bi mu že pokazala, da bi pomnil vse žive dni. Ali pa, če bi opazila, da me zalezuje, če grem kam in se malo pomenim s kakim mojim znancom. Za božjo voljo, kaj pa je to, saj sem vendar omožena.

— Z anulacijo, ali kako si že dejal, pa tudi nisem zadovoljna. Če sem anulirana, nimam nobenega kredita. Le to te vprašam, kateri dedec bi se obregnil ob tako anulirano babo? Nak, anulirana pa še nočem biti, za ves svet ne. Divorsane imajo dosti večji kredit.

— Tisto, kar si o separejšnem povedal, mi še najbolj uga-ja. Toda ne vse, ampak sama napol.

— Od postelje bi se že ločila, od mize pa nikakor ne, kajti povedati ti moram, da se je moj dedec naučil pri soldatih izvrstno kuhati, in da zna posodo tako čisto pomiti kot nobena pomivavka. In če bi mi moral še nekaj plačati zato, da bi mi kuhal, bi se tudi ne branila.

— Še nekaj te prosim, da poziveš. Ali sme on, če doblim separejšn, kaj jezik otrsati, če grem s kakšnim svojim prijateljem v mufeneo ali na ples? Gotovo imajo tak paragraf, da ga ne sme otrsati. Tisti paragraf mi poišči in zagotovo pridi v ponedeljek zvečer. V parku te bom čakala, kajti od blizu se da dosti bolj natančno in razločno pogovoriti.

— No, če ni drugače, pa naj bo separejšn. Divorsa res ni vreden. Kajti če bi bila ločena, bi se lahko s kakšno drugo poročil. Zakonskih sladkosti mu pa za ves svet ne privoš-čim. Če bi imel drugod uživati zakonske sladkosti, sem pa že toliko hudobna, da sem raje do smrti pri njem.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za \$ 2.75 Din. 100	Za \$ 9.35 Lir 100
\$ 5.25 Din. 200	\$ 18.25 Lir 200
\$ 7.30 Din. 300	\$ 24.40 Lir 300
\$ 11.75 Din. 500	\$ 38.20 Lir 500
\$ 23.50 Din. 1000	\$ 76.40 Lir 1000
\$ 47.00 Din. 2000	\$ 152.80 Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.50
\$ 15.—	\$ 15.75
\$ 20.—	\$ 21.00
\$ 25.—	\$ 26.25
\$ 30.—	\$ 31.50
\$ 35.—	\$ 36.75
\$ 40.—	\$ 42.00
\$ 45.—	\$ 47.25

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

Najna nakazila izvršujemo po Cable Letter na pristajbine \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vselej nate dolgoletne skušnje Vam pomagajo dati najboljša pojenja in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zaupno obrnite na nas za vse pojavnice.

Mi preskrbimo vse, badih pravih za povratna dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, se najmanj stroška.

Nedržavljeni naj ne odlagajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Prište torej takoj za brezplačne navodila in splošne pogoje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 West 18th Street

New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

J. M. BECKER:

NE PIHAJ, KJER TE NE PEČE!

I.
Ko sem imel dvajset let in sem se baš rešil mučnih solskih klopi, sem s kolesom potoval po domovini in na neki postaji sem vstopil v vlak, da se odpeljem domov.

Pravkar je izstopilo neko pevsko društvo in iz gneče je črno štel drog njegove zastave. Vagon je bil prazen. Le neki gospod je še vstopil. Razšopiril sem se, vzela časopis v roke, pogledal na uro. Peveči so na kolodvoru, bržkone odhajajočemu vlaku na čast, zapeli pomladno pesem. Lokomotiva je potegnila, še preden je bila pesem pri kraju in kolodvor, pevsko društvo, zastava, se je začelo oddaljevati od nas.

Tedaj sem zapazil dežnik, ki je samotno stal v kotu pri oknu. Ozrl sem se na sopotnika in koj spoznal, da dežnik pač ni njegov. Naglo sem planil k dežniku in oknu in sem se videl peveči, ki so stali krog svoje zastave. Pomolil sem dežnik skozi okno, mahal z njim, mihal in iskal uboga lastnika. Pa se ni javil in zato sem naglo zagnal dežnik skozi okno in sem se slišal, kako je dežnik lopnil na tla. Prepričan sem bil, da ga bo lastnik našel, baš zato, ker sem imel tako prisotnost duha, ker sem bil tako pripravljen pomagati in služiti bližnjemu.

Toda — nismo se še dolgo peljali, ko se odrinejo vrata in vstopi iz nekega tajnega oddelka neki možki. Usedel se je prav tja, kjer je bil prej dežnik.

Potajil sem se, skril za časnik in se neznansko boril sam s seboj. Saj bi bil možkal, a kaj, ko je bila priča v vagonu! Pokukal sem izza lista in videl, kako me je oni opazoval. Tedaj je tudi oni tretji, pravi lastnik dežnika, opazil izgubo. Premakal se je na sedežu, menceal sem in tja in bil sploščka jeznega, nato nemirnega, nato vdanega obraza. Pa sem se ojunail:

“Oprostite, veste, saj lahko na drugi postaji — morda brzojavko... Mislim sem namreč, oprostite, po neumnosti sem mislil...”

2.

Čez sedem let sem se vozil z brzovlakom. V mojem oddelku vagona je sedel tudi neki starejši, odlični Rus. Imel je belo, dvodelno brado in je govoril z menoj. Ko se je vlak na neki postaji ustavil, me je vprašal, ali bi utegnil na kolodvoru zajtrkovati. V voznem redu je bilo označeno, da stoji vlak deset minut. Dovolj bo, Rus je izstopil in izginil. Jaz sem ostal v vagonu in čuval prtljago, čuval krasni kožuh Rusa, kožuh iz najdragocenejšega krzna in čepico in o-bilne, s krznom podložene škornje, ki jih obuješ, če te zebe v vagonu v noge. Mislim sem na Rusijo, na to veliko, daljno, zasanjano Rusijo, na carstvo velikih knezov, na deželo balalajke, pušče, mraza in snega.

Toda? Pogledal sem na uro, sprevednik je zaklical “vstopiti!” Saj ni mogoče! Saj smo bili že pet minut na postaji! Kje je Rus, Rus!

Vlak se je premaknil. Planil sem k oknu. Rusa ni bilo nikjer. Zdalja pa naglo, brzo, urno! Kaj storiti? Rus, kajne, šestdesetletni gospod, ventar

ne bo ostal tukaj brez suknje, kučme, škornjev? V tujini — tak plemenitaš? Pa sem po grabil suknjo, kučmo, škornje in jih zalučal ven, naj jih dobi ondi, saj bo kmalu tu, mu bo v tolažbo, bo vesel, čeprav ves mrtev od strahu.

Spet sem se usedel in razkošno užival, ker sem storil tako možato delo, ki ga marsikdo ne bi bil zmogel. Tedaj pa — še zdalej ga vidim! — pri-sopiha skoraj brez sape mogoč-ni Rus, od mraza zardelega obraza in me je koj spoznal in se zasmejal in sopihal in drhtel.

“Za las — pa bi bilo nare-be! Še dobro, da sem slišal sprevednika! Stekel sem kar počez semkaj, čeprav so ljudje kričali in se še o pravem ča-su povzpeli na zadnji vagon.” Jaz pa, ljubi moji, svoj živ dan bom proslavljal Ruse. Ta moj dragi znanec mi je odpustil, lahkomiselno dejanje, zašepetal sprevedniku nekaj besed in mi segel v roko in se mi še zahvalil.

3.

Pa je prišla vojna. Leta 1916 sem se peljal na dopust s francoske fronte. Ves obložen s prtljago sem zahrepenel po ljudel, zapustil za seboj pe-pelnate in smrtne poljane.

Poljuoil sem prvi zeleni, bla-ženi šop trave.

Na neki postaji nas je ča-kal pravi vlak, vstopil sem, od-

ložil bremena in se tiho zaril v svoj kot. Čez več ur je vstopil neki vojak, se usedel, ni rekel ne bev ne mev in ždel tako kot jaz. Ko se je že znočilo, je vstal, pozdravil in izstopil.

Tedaj sem v temi zagledal na klopi njegov kožuh. Krasen je bil, z ovčjo kožo podšit; kožuh, ki si ležal na njem ko na postelji, ko na mehki zofi, ko v naslanjaču in si bil varen spričo ran in smrti.

Sklonil sem se skozi okno, kričnil “hej, infanterist!” — a vlak se je že odmaknil in — o ne! — to pot pa nisem bil tak! Kožuh se mi je zdel pri-praven zame. Prav lepo se mi bo prilegal za ležanje. Spomnil sem se dežnika, spomnil Rusa. A takole ti življenje pobije prenapeto mišljenje, takole nas usposablja, da smo “mo-žje iz jekla”, da smo zviti, trezni! Da, predvsem: trezni, trezni!

Pa nisem dobro spal na tej tuji, po krivem prisvojeni last-nini. Ne bom rekel, mogoče je bil ta kožuh ko zofa, a ne za-me. Mogoče te je branil ran in smrti, a mene ni. Zakaj, majeni, drobni sovražniki so me napadali iz njega. Nič manj ko človeški sovražniki. — In zdaj — kaj naj rečem, kaj je prav in kaj ni prav? Ali je prav, da smo nesobiti? Ali je bolje, da smo sobiti? Ta svet, dasi je tako lep, ima le polno zvižanih pasti, ki se jim kar ne moreš izogniti.

BITKA PRI ČUŠIMI

Dne 28. maja je preteklo 30 let od tiste znamenite pomorske bitke pri Čušimi, v kateri so Japonci popolnoma razbili rusko baltičsko brodovje, ki je iz Baltičkega morja okrog vse Evrope, Afrike in Azije plulo v vzhodno Azijo ondontnemu ruskemu brodovju na pomoč. Ruski častnik, ki je kot 28-letni nadporočnik v ruski mornarici tedaj bil v bitki, popisuje rusko nesrečo takole:

Vtisi tistih dohodkov so bili tako veliki, da jih še danes vkljub poznejšim doživljanjem v miru, v vojski in v revoluciji še vedno tako živo imam pred očmi, da jih kar vidim. Od 36 ruskih ladij, ki so pod zastavo sv. Andreja priplule v ožino Čušime, je le ena srečno prišla v Vladivostok. Vse druge, izvzemši nekaj lahkih križark in transportnih ladij, ki so se rešile v nevtralna prista-

nišca, je razdeljal sovražnikov topniški ogenj ali pa njegovi torpedi.

Kako je bila ta nesreča mogoča? Rusko brodovje je ime-lo dobro vzgojene častnike in dobro izvečbano ter disciplinirano moštvo. Katastrofa pa je v prvi prsti povzročila neres-nicoljubnost merodajnih mornariških šefov. Ti carju niso hoteli povedati, da je nesmi-selno v Baltičkem morju po-brati vse vojne ladje ter jih organizirati v enotno brodov-je, ki nikdar ne bi moglo enot-no nastopiti, saj so bile vmes moderne in zastarele ladje, ka-tere so morale potem 6 mese-cev pluti okrog sveta ter se med potjo niso mogle ustavi-ti v nobeni luk. Javno mnenje je tedaj kajpada zahtevalo, naj se postavi proti Japoncem vsak mornariški top, naj bo že star ali nov. Car, ki je bil raz-

očaran zaradi neuspehov svo-je armade, je le prerad verjel neresničnim poročilom svojih svetovalecev, češ, da bo morna-rica bolje naredila kakor pa armada. In nikogar ni bilo, ki bi mu kaj nasprotnega doka-zal. Usodno je pač bilo po-manjkanje povedati resnico.

Pa ni bilo niti težko povedati resnico v tej obliki: ali je mo-goče, da bi mnogo modernejše in urnejše japonsko brodovje priplulo v Baltičsko morje in se tu z uspehom pomerilo z ru-skim? Čisto gotovo bi moral vsakdo na to vprašanje odgo-ovoriti, da bi bil v tem slučaju Japonci tepeni.

Kakor že povedano, so se hi-trejšje moderne ruske oklopnice morale držati starejših in počasnejših ladij. Zaradi tega je vse rusko brodovje tako po-časni plulo. To je tudi med bit-ko bilo za Ruse usodno. Vrhun-tega so vse ruske ladje že od doma vse strelivo vozile s se-boj. Ker je bilo na vsaki ladji toliko streliva, zato vseh 6 me-secev niso smeli imeti strelnih vaj. Staro strelivo se je med potjo v silni vročini deloma pokvarilo. Tako so v bitki ru-ske ladje slabše zadevale. Če so pa zadele, pa ruske grana-te dostikrat niso eksplodirale, in Japonci od tega streljanja niso imeli veliko škode. Poleg tega so ruske oklopnice mora-le zaloge premoga voziti kar s seboj. Naložile so tolike zalo-ge, boječ se, da ne bi premoga zmanjkalo, da so bile ladje za-radi tega pretežke in zato tu-di počasnejše.

Japonci pa so se za ta spre-jem blizu svoje domovine 6 mesecev pripravljali, kakor na domačem vežbalšču. Imeli so dobro municijo in v tekni 6 me-secev so razdalje tako dobro izmerili, da je vsaka njihova granata zadela in eksplodira-la. Vse njihove ladje so bile pred bitko dočela popravljene, tako da so 27. maja priplu-le pred Ruse, kakor bi prišli na parado. Take so drugi dan tudi zapustile bojišče, ne da bi bila katera utrpela kako po-sebno škodo.

Ker sem bil sredi bojne čr-te, sem na 300 do 500 metrov daleč videl, kako so se potopi-le tri najmočnejše naše oklopnice “Aleksander III.” “Bo-rodino” in “Oslablja”. Vse tri so se potopile, z zadnjima dvema je utonilo tudi vse moštvo.

Prva se je potopila “Oslab-lja”. Nikdar v svojem življe-nju ne bom pozabil te strašne slike. Pripluli smo čisto blizu ob tej potaplajoči se oklopnici. Nekaj sto mož se je gnetlo na krovu. Niso vedeli, kje naj pričakujejo pomoči. V to stisnjeno človeško gnečo pa so ne-prestano padale japonske grana-te in trgale človeška trupla. Vso desna stran je bila že pod vodo. Naenkrat pa se je vse moštvo zagnalo v vodo. Neka-teri so se ob ladji razbili in z

zmljnenimi udi potopili. V vo-di je nastala strašna zmeda potaplajočih se ljudi, ki so kli-cali na pomoč in drug drugega vlekli v globočino. V ta vrvež pa so vedno znova udarjale ja-ponske granate. Čez nekaj se-kund je “Oslablja” izginila.

Že 30 let počivajo na dnu ja-ponskega morja v tej bitki po-topljene ruske vojne ladje. Tam počivajo moji tovariši, ki

so umrli za Rusijo in njeno čast. Niso bili oni krivi, da jim ni bilo dano s svojimi žrtvami priboriti domovini boljše bo-dočnosti. Svoje spoštovanje hrabremu ruskemu nasprotni-ku je izkazal japonski sovraž-nik s tem, da je tistim ruskim mornarjem, ki so ostali živim in so prišli v ujetništvo, vrnil njihovo orožje.

VDOVA SREDNJIH LET z nekaj premoženja se želi v svrhu možitve seznaniti s samcem srednje starosti ali vdovcem brez otrok. Ponud-be, če mogoče s sliko, naj se pošljejo na naslov “Možitev”, c/o Glas Naroda, 216 W. 18. Street, New York, N. Y.

Advertise in
“Glas Naroda”

Knjigarna “Glas Naroda”

216 West 18th Street

New York, N. Y.

IGRE

ANTIGONE, Sofoklej, 60 strani 30

AZAZEL, trdo vez. 1.—

CYRAN DE BERGERAC, Heroična komedija v petih dejanjih. Trdo vezano 1.70

ČRNE MASKE

Spisal Leonid Andrejev, 32 str. Cena 35

GLOBOKA RUSKA DRAMA je podana v jako le-pem slovenskem prevodu.

EDA, drama v 4. dejanjih 60

GOSPA Z MORJA, 5. dejanj 75

KREUTZERJEVA SONATA

Spisal L. N. Tolstoj, 136 strani. Cena 60

S čudovitim moštvojem priklene Tolstoj v tem romanu bralca nase. Mukanca doživlja-mo prizor za prizorom, grozovitost za gro-zovitostjo do stranskega konca.

LJUBOSUMNOST

Spisal L. Novak, 45 strani. Cena 30

Dejanje te veseloigre je napeto in polno pri-šnega humorja. Scenerija je skromna, ste-vilo oseb nizko (6). Našim malim odrom, ki žele uspelega večera, knjižico toplo pri-po-čamo.

LOKALNA ŽELEZNICA, 3. dejanj 50

LJUDSKI ODER:

5. zv. Po 12 letih, 4. dejanja 60

MAGDA, Spisal Alojz Remec, 80 strani. Cena 45

Zaloga uboga dekleta v dvanaestih pri-zorih. “To je britka, globoka zgodba ženske, ki trpi, pada in odpušča in umira po krivdi moža.”

MARTA, SEMENJ V RICHMONDU, 4. dej. 30

MOGOČNI PRISTAN, Miličinski, 52 strani 35

NAMISLJENI BOLNIK, Moliere, 80 str. 50

OB VOJSKI, Igrokaz v štirih slikah 30

OPOROKA LUKOVŠKEGA GRAJŠČAKA

47 strani. Cena 30

Ta veseloigra znamenja češkega pisatelja Vrh-lickega je namenjena predvsem manjšim o-drom.

PETROKOVE POSLEDNJE SANJE

Spisal Pavel Golja, 84 strani. Cena 40

Božična igra v štirih slikah, primerna za večje odre.

POTOPLJENI ZVON

Spisal Gerhart Hauptmann, 124 str. Cena 50

Dramatska balja v petih dejanjih.

PEPELUH, narodna pravljica, 6. dejanj 72 str. 35

REVIZOR, 5. dejanj, trdo vezano 75

R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek). Vezano 45

ROKA V ROKO

MACBETH, Shakespeare. Trdo vezano. 151 str. 90

Cena: mehko vezano 70

OTHELLO, Shakespeare. Mehko vezano 70

SEN KRESNE NOČI, Shakespeare. Mehko vezano. Cena 70

SKOPUH, Moliere, 5. dejanj, 112 str. 50

BENEŠKI TRGOVEC, Igrokaz v 5. dejanju 60

Klasične igre najslavnejšega dramatika, kar jih pozna svetovna literatura. Dela je prevedel v krasno slovensko naš najboljši pesnik Oton Župančič.

SPODOBNI LJUDJE (“ŽIVETI”)

Spisal F. Lipovec, 40 strani. Cena 30

To je ena izmed petih enodejank, čijih de-ja-nje se vrši pred svetovno vojno. Namen ki za je imel pisatelj, nam odkriva na čelu knjiže z besedami: — Ni strup, temveč zdravi-lo, kar ti dajem.

TESTAMENT

Spisal Ivan Rozman, 105 strani. Cena 35

Ljudska drama v štirih dejanjih. Vpizori-tev je omogočena povsod, tudi na takih o-drih, ki ne zmogajo za svoje predstave pre-velikih stroškov.

TONČKOVE SANJE NA MIKLAJEV VEČER

Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 60

VETINEC, Zagor, 3. dejanja, 51 str. 35

ZAPRAVLJIVEC, Moliere, 3. dejanja, 107 str. 50

ZGODOVINSKE ANEKDOTE, Cena 35

ZA KRIZ IN SVOBODO, Igrokaz v 5. dejanjih

ZBIRKA LJUDSKIH IGER.

3. snopič. Miln pod zemljo, Sv. Neža, Sanje 60

13. snopič. Vestalica, Sani Marije Devce, — Marjin otrok 30

14. snopič. Sv. Baziljan, Junaška deklica, — Materin blagoslov 30

15. snopič. Turki pred Dunajem, Fajola in Neža 30

20. snopič. Sv. Just, Ljubezen Marijinega o-traka 30

PESMI in POEZIJE

AKROPOLIS IN PIRAMIDE 30

BALADE IN ROMANCE, trda vez. 1.25

DOB ZA MLADI ZOB, trda vez 40

KRAGULČKI (Uvta) 65

MOJE OBZORJE, (Gangl) 1.25

NARCIS (Gruden), broš. 30

NABODNA PESMARICA, Cena 50

POLETNO KLASJE, Cena 50

PRIMORSKE PESMI, (Gruden), vez. 35

SLUTNE (Albrecht), broš. 30

POMOŠKE POTE, (Glaser), broširano 30

STO UGANKE (Oton Župančič) 50

ZVONICA, Pesmi za mladost 60

ZVONČKI Zbirka pesmi za slovensko mladino. Trdo vezano 90

ZLATOROG, pravljica, trda vez. 60

ŽIVLJENJE

Spisal Janko Samac, 100 strani. Cena 45

PESMI Z NOTAMI

MEŠANI IN MOŠKI ZBOR

Ameriška slovenska lira. (Holmar) 1.—

Orlovské himne. (Vodopivec) 1.20

Pomladanski odmevi, 11. zv. 45

MOŠKI ZBOR

Gorski odmevi. (Lahmar) 2. zvezek 45

Trije moški zbori. (Pavčič)

Izdala Glasbena Matica 40

DVOGLASNO

Naši himni 50

MEŠANI ZBORI

Trije mešani zbori. Izdala Glasbena Matica 45

RAZNE PESMI S SPREMLJEVANJEM:

Domovini. (Foerster) Izdala Glasbena Matica 40

Gorske cvetlice. (Lahmar)

Četvero in petero raznih glasov 45

V pepelnih noči. (Sattner)

Kantanta za soli, zbor in orkester. Izdala Glasbena Matica 75

Dve pesmi. (Prelovec). Za moški zbor in ba-riton solo 20

MALE PESMARICE

St. 1. Srbske narodne himne 15

St. 1a. Što čutiš, Srbije tužni 15

St. 11. Zvečer 15

St. 13. Podokolica 15

Slavček, zbirka sloških pesmi. (Medved) 25

Lira. Srednjeevropska, 1. in 2. zvezek po 50

Troglašni mladinski zbor primeren za troglas-nski mladi moški zbor, 15 pesmi. (Prelog) 1.—

MEŠANI IN MOŠKI ZBORI. (Aljaš) —

3. zvezek. Psalm 118; Ti veselo poj; Na dan; Divna noč 40

6. zvezek. Opomin k veselju; Sveta noč; Stražniki; Hvalite Gospoda; Občutki; Ge-slo 40

CERKVENE PESMI

Domači glasovi. Cerkvene pesmi za mešan zbor 1.—

Tantum Ergo (Premri) 50

Masne pesmi za mešan zbor (Sattner) 50

Pange Lingua Tantum Ergo Genitori (Foerster) 50

K svetemu Rešnjemu telesu (Foerster) 40

Sv. Nikolaj 60

NOTE ZA CITRE

Kožijski. Poduk v igranje na citrah, 4 zvezki 3.50

Buri pridejo, koračnici 20

NOTE ZA TAMBURICE

Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor in petje (Bajuk) 1.30

Bom sel na planince. Podpuri slov. narodnih pesmi (Bajuk) 1.—

Na Gorenjskem je fletno 1.—

RAZGLEDNICE

Newyorške. Različne, ducat 40

Iz raznih slovenskih krajev, ducat 40

Narodna noša, ducat 40

POSAMEZNI KOMADI po 5 centov

ZEMLJEVIDI

Stenski zemljevid Slovenije na modrem papirju s platinirani pregibi 7.50

Pokrajni ročni zemljevidi:

Dravska Banovina 30

Slovenske Gorice, dravsko ptujsko polje 30

Ljubljanske in mariborske oblasti 30

Pohorje, Kozjak 30

Prekmurje in Medumurje 30

Združenih držav. Veliki 40

Mali 15

Nova Evropa 60

Zemljevidi posameznih držav:

Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Ken-tucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Mon-tana, Mississippi, Washington, Wyoming. Vsaki po 25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, gan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York

Vsaki po 40

Naročilom je priložiti denar, bodisi v go-tovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reko-mandirajte pismo.

KNJIGE POŠILJAMO POŠTNINE PROSTO

Naslovite na: —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

Mož v ognjeni peči

Roman iz življenja

Za "Glas Naroda" priredil: I. H.

34

— Pomagajte mi, — pravi. — Očeta imam na svoji strani. Toda to ne zadostuje. Tudi brata bi rad imel na svoji strani. Iztegne mu svojo desnico z naglico, kot bi jo vrgel iz rame. Toda njegov obraz se zresni in v njegovih modrih očeh odseva poštenost.

Pavel mu poda roko. Toda maje z ramo. — Dija ima svoje sreče in svojo voljo, — mu pravi. — Češar oče ne zmore, tudi brat ne zmore.

— Pa vendar, — vztraja Juan. — Med vama je velika razlika. Oče je za Dijo oblast, kateri se upira. Vi pa ste mladost in ste bližji njenim občutkom... In v naglih, vročih besedah, nadaljuje: — Opazujte vse z višjega mesta, kot pa z mojega majhnega človeštva. Tukaj nam gre, da rešimo bogat del Brazilije za našo domovino. Vojsna nam je vzela kolonije. Potrebujemo nove dežele za preštevilo naše prebivalstvo. Južna Amerika nam to ponuja. Raventovski so pred nami čepeli v svojem gorskem kraljestvu. Naši pradedje so bili prvi pionirji. Sedaj se mi, njihovih potomci, borimo za obstoj. In zmagali bomo, ako držimo skupaj. Zalerji in Kadeni so se borili za svobodo Brazilije. Ta zemlja je njih plačilo. Tukaj moramo našemu jeziku in našim običajem postaviti novo domovino. S tremi farmami si moremo pridobiti celo dolino za naš narod. To ni pretiravano, nikaka utopija. Naseljevanje naše ga naroda moremo obrniti tu sem... O, dragi prijatelj, končno pa govorim samo za sebe. Toda iz egoizma sreča se poraja ljubezen do stare domovine. In tukaj je treba naglo delati, drugače bo tudi ta kos sveta gospodarsko oddan...

Pavel izprevidi, da se šalo resnosti razgovora ni bilo moč obrniti v drugo smer.

— Preidimo k stvari, gospod Kaden, — pravi Pavel. — Vi želite dvoje, da se poročim z Maneolo Raventosovo, ki mi še ni bila predstavljena. Potem želite, da bi vašo snubitev Dijane bratovsko podpiral. Kar pa govorite o naseljski politiki, je zapeljivo. Toda, ali sta dve nameravani poroki potrebni?

Juan zmaje z glavo, ker se mu zdi čudno, da Pavel ne more razumeti. Razburi se in dvigne roko.

— Da, potrebne — potrebne! — pravi glasno. — Ali nisem povedal dovolj jasno? Tri farme naj bi postale nekaka družinska last. Kot početak, trsta, kartela, podjetja, ki bi vključevalo tudi vašo iznajdljivost. Dragi gospod, potem nam ni več treba moledovati pri vladi, temveč ji moremo postaviti svoje zahteve. Potem moreva z njimi govoriti. Ljudje imajo še vedno strah pred Jingo časopisjem, ki jim na steno naslika nemško nevarnost, kot skrivnostna pisava v Belsazarjevi palači. Kajti Nemece, kadar se naseli, ostane. Italijanski naseljevec se zopet vrne v domovino, ako si je dovolj prihranil. Nemece ostane na zemlji, ki jo je napravil rodovitno in ni nikdar najslabši državljani svoje nove domovine. Seveda vlada tudi uvideva, da je za deželo boljši in važnejši kot pa ptica selivka, ki pride s praznimi žepi in s polnimi zopet naglo cčide. Toda boje se časopisja. In časopisje si bomo kupili...

Juan govori še dalje in se zopet povrne k Diji. Toda tukaj ga Pavel prekine.

— Dragi gospod Kaden, — pravi, — z dobrimi besedami ne prideva do sporazuma. Ne do takega, ki si ga želite. Pustite mene in Maneolo za enkrat popolnoma iz igre. Pri Diji je drugače. Ne morem pa nastopiti kot snubec za vas. To ne bi bilo prav. Upirala bi se in bi bila še bolj ponosna v svojih občutkih. Toda morem poiskati priložnost, da ž njo govorim o njeni bodočnosti. Brez dvoma bo pri tem omenjeno tudi vaše ime. Potem bom pa že videl, na kak način bo prišla.

— In se boste zavzeli za moje srčne zadeve? — vpraša Juan. V njegovem glasu tiči nekaj prežeečega in tudi na obrazu. — Gotovo — mogoče po ovinkih, če ne vem, kako — moram počakati, kako se bo razgovor razvil. Dragi prijatelj, do smrti sem truden in pred seboj imam težak dan. Ali ne bi zaključila te seje?

Ko je Pavel sam, še enkrat odpre okno, da izpusti iz sebe dim cigaret. V drevesnih vrhovih in grmih odmeva običajna pesem. Črno in krivo stoji in se gibljejo sence. V soparni samoti Pavel natančno čuti utripanje svojega srca. Težko diha in naglo zopet zapre okno, kot bi hotel stresti svojo jezo nad zapeljivim čarom narave.

Okoli poldneva naslednjega dne poišče Juan Dijo in jo najde, ko se je ravno vrnila s polja na konju domov.

— Ali ste že gotovi? — ga vpraša.

— O, Bog obvaruj, — ji odvrne. — Ta stvar se bo mogoče vlekla še tri dni, predno pridejo do zaključka. Tako dolgo pa ne morem čakati. Poiskal si bom kakega konja.

— Ali gospodje ne pridejo h kosilu?

— Ne. Vas lepo pozdravljajo, jedli bodo v kantini. Ko sem jih pustil, so sedeli kot maliki s široko odprtimi očmi v žareči vročini in niso med seboj govorili niti besedice. Bodi te veseli, da tudi vi niste v poskusnem odboru.

— Saj o celi stvari ničesar ne razumem. Niti gledati ne bi hotela. Toda čakanje mi žre živce. Ali ne bi z menoj zajtrkovali, predno odjahate domov?

Juan sprejme. V zajtrkovalni sobi je hladno. Danes je bila slavna faijonada, brazilska fiziološka jed s prekajenimi klobasicami in svežim svinjskim mesom, kar so jedli tudi v kantini.

— Ali vas poskušnja ni zanimala? — vpraša Dija med jedjo.

— Ne morem trditi, — odgovori Juan. — Ravno tako mi je, kot vam, o tem ničesar ne razumem. Poleg tega pa sem vedno potr v velikih železnih delavnicah. Kmet sem in me veselijo samo sveži zrak. Tu more zaradi mene tudi grmeti in treskati, pa me ne moti, nad seboj imam nebo, toda v zaprtim prostoru me moti ropot in tudi ogenj moti živce.

— O, Juan, pa je vendarle nekaj velikanskega! — pravi Dija. — Ali Rolfova peč že deluje?

— Da, najprej jo je treba še razgreti. Toda druge peči gore dalje, starejšega izdelka, iz njih prihajajo zeleni, rmeni, modrikasti plameni in tulijo v vročini. To je pekel.

Dija zaokroži ustnice.

(Dalje prihodnjič.)

KAKO SE BODO BOJEVALI V ABESINJI

Vzpričo grozečih oblakov, ki se grmadijo nad abesinsko deželo, se ljudje sprašujejo, kakšna bo ta vojna. Na to vprašanje odgovarja vojaški strokovnjak major Belli nekako takole:

Na to vprašanje je odgovor zato tako težak, ker skušanje iz prejšnjih vojn sedaj ne drže več. Tehnika je v zadnjih desetletjih tako napredovala, da se bo to bolj poznalo v Abesiniji kakor bi se pa v Evropi. Nekateri uide, da bodo vojno v Abesiniji odločila bombna letala.

Na to trditev je treba pomisliti, da je malo verjetno, da bi bombe iz sovražnih letal mogle prisiliti na kolena bojevitost ljudstva. Saj že v Evropi dvomijo, da bi bombni napadi iz letal bili res kaj prida učinkoviti. Koliko manj pa morejo učinkovati letala v deželi, kjer ni velikih mest in industrijskih krajev, ki so drugače pred letali v nevarnosti.

Pač pa bo letalo odločevalo, ko bo treba premagati največjo težavo evropskega vojaka, dovoz živil in streliva po neprehodnih gorah.

Ta težava ob italijanski ekspediciji leta 1896 ni bila tako velika, ker je Adua, kjer se je italijansko prodiranje tako naglo končalo, le 150 km daleč od morske obale. Pri Adui ni odločilo dovažanje streliva, ampak boj.

Kako so se bojevali Angleži pred 67 leti?

Vprašanje dovoza in dovoznih zvez je bilo mnogo bolj važno leta 1868, ko so Angleži priredili kazensko ekspedicijo zoper Abesinijo. Takrat so Angleži pridrli trikrat globlje v deželo, kakor pa Italijani 28 let kasneje. Starejša angleška vojna je mnogo manj znana kakor pa tragični italijanski poskus. Angleško vojskovanje se je tako-le vršilo:

Leta 1863 se je Anglija sprla z abesinskim cesarjem Teodorom. V tem sporu so Abesinci zaprli angleškega konzula in vse druge tam živeče Evropece. Angleži so leta 1866 poslali v Abesinijo odposlanca, ki naj bi izposlovali, da se zaprti Evropeci izpuste. Tudi te odposlanec so Abesinci zaprli. Sedaj je Anglija zgrabila

za orožje. Angležem je povedal izkušen kolonijalni vojak sir Robert Napier, ki se je vojskoval že v Indiji in na Kitajskem. Abesinci pa tudi tedaj niso bili oboroženi s sulicami in ščiti. S pomočjo evropskih inženirjev je Teodor zgradil tovarno za topove in smodnišnico. Imel je celo velike možnarje, ki so baje imeli 15 col kalibra ter so tako malo zaostajali za težkimi možnarji izza svetovne vojne.

S svojo topniško silo je bil Teodor strah in groza svojih sovražnikov v domači deželi, vendar pa je njegova vlada bila tedaj še zelo šibka. Angleži so znali zagotoviti si nevarno prijaznost obmejnih plemen, skozi katere je morala korakati njihova vojska. S tem so močno zagotovili varnost svojih dovoznih zvez. Nekaj živeža so celo dobivali kar v Abesiniji. Zaradi takih razmer je bila abesinska armada mnogo šibkejša, kakor pa bi bila, če bi bili Abesinci složni in enotni proti Angležem. Zato so Angleži potrebovali vsega skupaj le 12.000 mož, izmed katerih jih je 4000 moralo varovati 450 km dolgo etapno črto do Magdala. Večji del angleške armade so bili kolonijalni vojaki. Najprej o Angleži popravili cesto do Senafe, kjer so napravili velika skladišča. Za prekrbo s pitno vodo so pripeljali s seboj sto nortonovskih vodnjakov.

V začetku aprila se je angleška kolona približala gorski utrdbi Magdala, kjer je Teodor imel zaprte evropske ujetnike. V trdnjavi Magdala se je cesar Teodor postavil v bran Angležem s svojimi privrženci, kolikor mu jih je ostalo zvestih. Bila pa je velika sreča za Angleže, da jim radi tega ni bilo treba prodirati še globlje v deželo. Vključ silnim težavam so Angleži Magdalo vzeli sredi meseca aprila. Za svoj uspeh so se morali zahvaliti svojemu mnogo boljšeemu strelnemu orožju in pa dejstvu, da je več abesinskih poglavarjev prestopilo na njihovo stran. Ko bi Angleži ne bili znali razgovoriti abesinskih poglavarjev, bi se stvar bila težko tako srečno iztekla. Angleži s o vključ vsem tem ugodnim okoliščinam med obleganjem trd-

njave silno trpeli pomanjkanje vode in pa zaradi velike vročine. Daljše obleganje je bilo tudi zaradi tega zelo težko, ker bi bilo vedno težje dovažati večje množine streliva iz oddaljenega ozadja. Ko je abesinski poveljnik videl, da je trdnjava izgubljena, se je ustrelil. S tem je bilo vojne koree. Jelniki so bili osvobodjeni — namen ekspedicije je bil došezen. Angleži so najprej do tal porušili magdalske utrdbe ter se nato takoj vrnili na morskobal. Angleški poveljnik Napier je dobil naslov lord Magdalski, kar je zaslužil s svojim smotrenim prodiranjem. Njegova poglavitna naloga je bila premagati velike težave v gorati deželi, ki so bile večje in nevarnejše, kakor pa vojaški nasprotniki.

Angleži imajo v tem pogledu mnogokušenj. Vojaški pisec Rowan Robinson v svoji najnovejši knjigi takole popisuje, kako je treba postopati v gorski vojni: ali vojaška kolona vse svoje potrebščine vlačiti s seboj, ali pa mora etapo dobro zavarovati. Prvi primer je bolj splošen, zato pa tudi zahteva več časa zoper dobro oboroženega in žilavega nasprotnika. Stvar se pa čisto spremeni, če dovoz oskrbujejo letala. Oddelki, kateri bi v gorski vojni sicer morali varovati dovozne ceste in dovozne kolone, se lahko vržejo v boj. Ker ni več treba toliko tovornih živali, se vojaška kolona skrajša, taborišča so seveda manjša in se lažje zavarujejo. Zato je tudi skrb za vodo manjša. Preskrba streliva in živeža z letali pa je mogoče le, če je treba oskrbovati bolj maloštevilne čete. Kjer pa nastopajo velike vojaške kolone, je treba poprej dobro pripraviti ceste, da morejo po njih voziti avtomobili, kakršni so primerni za tisto deželo.

Vsekakor pa je nova tehniška doela odpravila podobne težave, kakršne so imeli Angleži pod lordom Napierom. S tem pa so branilec Abesinije izgubili svojega najboljšega zaveznika: težavno ozemlje svoje dežele.

ODGOVOR DOMISLJAVCU

Frederic Lemaitre je bil oboroževan francoski igravec, ki pa je bil poleg tega silno domisljiv. V svoje pogodbe je včlajal dal čudne pogoje. Eden izmed teh pogojev na primer je bil, da godci orkestra ne smejo brati, kadar bo on na odru nastopal, ampak ga morajo spoštljivo pobožnostjo poslušati, najsi bo stokrat ponavljal isto vlogo.

Nekega večera pa se je med njegovim nastopom zgodilo, da je pri Lemaitrovem nastopu klarinetist med godei vzel v roko knjigo. Domisljavi igralce se je strahovito razsrdil in takoj po predstavi divje nahučil godea:

— Torej vi ste tisti, ki se je

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko
Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Noročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
New York City.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

predznil med mojim velikim prizorom brati!"
"Motite se", je ledeno mrazilo odgovoril klarinetist. "Nisem bral, ampak spal!"

TRAGEDIJA MED DIVJIMI KOZAMI

Kakor poročajo, je v najslavnejšem lovišču divjajh koz na zgornjem Koroskem začela razsajati garjavost, ki je ugonobila že na stotine divjih koz. Najslavnejša lovišča na Koroskem so v gorski skupini Kreutzcek. Iz državnih revirjev "Ragga" in "Tenchl" so doslej dobavljali za razstave najlepše komade, ki so povsod dobili prvo nagrado. Sedaj pa v teh višinah 2000—2700 m visoko razsaja med kozami taka garjavost, da bo vsa ta plemenita divjad uničena. Bolezen se razširja tudi proti jugu, kjer so dobro zasedena zasebna lovišča. Tudi v teh zasebnih loviščih se je pokazala že posledica garjevosti. Preteklo dni je lovski nadzornik našel na enem kupu sedem garjevih koz, ki so poginile. Med njimi so bili 4 kozli, 8-letna koza in dva mladiča. V zadnjih 14 dneh je samo v tem revirju poginilo 14 divjih koz. Ker pa je v jarkih in prepadih še polno snega, pod snežno odejo leži brez dvoma še več te divjačine, katere je pokončala garjevost. Garjevost že ogroža dolino Lamitz, kjer je središče tega visokega lova.

Kakor povedano je ves ta veliki revir v rokah državne uprave ali pa velikih gospodskih zakupnikov. Zanimivo je, da niti eni niti drugi niso pravočasno opazili, kakšna kuga razsaja med divjadjo, ampak je moral to opaziti majhen zakupnik malega lovišča za nizki lov, ki je vestno nadzoroval svoje lovišče. Beljaški čevljar ima namreč v zakupu tam bližnjemu lovišču in ta je sredi svojega lovišča našel erknjeno divjo kozo ter takoj spoznal, da so jo ugonobile garje. Kdo ve, če bi gospodje visoki lovei še danes kaj slutili, kako jim poginja divjad, ko bi ne bilo tega čevljarja.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno da kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zadnje opomine in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali je pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imenuje to tiskana z debelimi črkami, ker so opravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj na ših rojakov naseljenih.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Lauchlin

COLORADO:

Pueblo, Peter Cullig, A. Saffig

Walsenburg, M. J. Bayuk

INDIANA:

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS:

Chicago, J. Berch, J. Luknitch

Cleora, J. Fabian (Chicago, Cleora in Illinois)

Joliet, Mary Bamblich, Joseph Trevat

La Salle, J. Spellch

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago, Jozo Zelene

KANSAS:

Girard, Agnes Motnik

Lawrence, Frank Zagar

JUNIIJA:

20. Lafayette
22. Normandie v Havre
26. Aquitania v Cherbourg
29. Ile de France v Havre
- Maestrie v Cherbourg
- Europa v Bremen
- Conte di Savona v Genoa

JULIJA:

3. Washington v Havre
- Conte Grande v Trst
5. Bremen v Bremen
- Champlain v Havre
- Berezanaria v Cherbourg
9. Rex v Genoa
10. Normandie v Havre
11. Aquitania v Cherbourg
14. Europa v Bremen
17. Manhattan v Havre
19. Maestrie v Cherbourg
24. Ile de France v Havre
26. Conte di Savona v Genoa
- Bremen v Bremen
- Berezanaria v Cherbourg
27. Champlain v Havre
31. Washington v Havre
- Normandie v Havre

AUGUST

2. Europa v Bremen
- Aquitania v Cherbourg
3. Rex v Genoa
8. Maestrie v Cherbourg
10. Ile de France v Havre
- Conte Grande v Trst
13. Bremen v Bremen
14. Manhattan v Havre
15. Champlain v Havre
16. Berezanaria v Cherbourg
17. Conte di Savona v Genoa
21. Normandie v Havre
22. Aquitania v Cherbourg
23. Europa v Bremen
24. Lafayette v Havre
- Roma v Trst
28. Washington v Havre
- Maestrie v Cherbourg
30. Bremen v Bremen
31. Ile de France v Havre
- Rex v Genoa

MARYLAND:

Kitzmiller, Fr. Vodopivec

Steyer, J. Černe (za Penna. in W. Va. in Md.)

MICHIGAN:

Detroit, Frank Stular

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouze

Ely, Jos. J. Peschel

Eveleth, Louis Gouze

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Paulan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Strnisha

Little Falls, Frank Masla

OHIO:

Barberton, Frank Troha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resniz, John Slapnik

Girard, Anton Nagole

Lorain, Louis Balant, John Wura

Se Warren, Mrs. F. Rachar

Youngstown, Anton Kikel

OREGON:

Oregon City, Ore., J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Broughton, Anton Ivacec

Claridge, Anton Jerina

Conemaugh, J. Brezovec

Exnot, Louis Supančič

Farrel, Jerry Okorn

Forest City, Math Kamin

Greensburg, Frank Novak

Johnstown, John Polants

Krayn, Ant. Tauželj

Luzerne, Frank Balloch

Manor, Frank Demshar

Midway, John Zust

Pittsburgh, J. Pogačar

Presto, F. B. Demshar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schifrer

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Allis, Frank Sket

Sheboygan, Joseph Kakež

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tauchag

Diamondville, Joe Rollich

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo, katero je prejel. Zastopnik raje kom tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

IZLETI V NOVEM SUBWAYU

Odkar je bil odprt v Moskvi subway, ki je baje najmodernejši na svetu, si ga ogleda sleherni dan na stotine šolskih otrok. Vsak otrok ima priliko, da se brezplačno prepelje iz enega konca Moskve v drugi konec in nazaj.